

Czwartek, 6 października 2016 r.

P8_TA(2016)0381

Międzynarodowe standardy sprawozdawczości finansowej: MSSF 9

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 6 października 2016 r. w sprawie Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej: MSSF 9 (2016/2898(RSP))

(2018/C 215/08)

Parlament Europejski,

- uwzględniając rozporządzenie (WE) nr 1606/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 19 lipca 2002 r. w sprawie stosowania międzynarodowych standardów rachunkowości ⁽¹⁾,
- uwzględniając końcowy projekt rozporządzenia Komisji (UE) .../... zmieniającego rozporządzenie (WE) nr 1126/2008 przyjmujące określone międzynarodowe standardy rachunkowości zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1606/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady w odniesieniu do Międzynarodowego Standardu Sprawozdawczości Finansowej 9,
- uwzględniając Międzynarodowy Standard Sprawozdawczości Finansowej (MSSF) 9 dotyczący instrumentów finansowych wydany w dniu 24 lipca 2014 r. przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (RMSR), a także opinię Europejskiej Grupy Doradczej ds. Sprawozdawczości Finansowej (EFRAG) w sprawie zatwierdzenia MSSF 9 ⁽²⁾, ocenę MSSF 9 dokonaną przez EFRAG pod kątem zasady prawdziwego i rzetelnego obrazu oraz pisma Europejskiego Banku Centralnego (EBC) i Europejskiego Urzędu Nadzoru Bankowego (EUNB) zawierające uwagi na temat zatwierdzenia MSSF 9,
- uwzględniając zmiany do MSSF 4 opublikowane w dniu 12 września 2016 r. przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości w opracowaniu zatytułowanym „Stosowanie MSSF 9 »Instrumenty finansowe« wspólnie z MSSF 4 »Umowy ubezpieczeniowe«”,
- uwzględniając przygotowane przez Philippe’a Maystadta sprawozdanie pt. „Should IFRS standards be more European?” („Czy Międzynarodowe Standardy Sprawozdawczości Finansowej powinny być bardziej europejskie?”) z października 2013 r.,
- uwzględniając oświadczenie przywódców państw G-20 z dnia 2 kwietnia 2009 r.,
- uwzględniając sprawozdanie z dnia 25 lutego 2009 r. przedstawione przez grupę wysokiego szczebla ds. nadzoru finansowego w UE, której przewodniczy Jacques de Larosière,
- uwzględniając rezolucję z dnia 7 czerwca 2016 r. w sprawie oceny międzynarodowych standardów rachunkowości (MSR) oraz działalności Fundacji ds. Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej (MSSF), Europejskiej Grupy Doradczej ds. Sprawozdawczości Finansowej (EFRAG) i Rady Nadzoru nad Interesem Publicznym (PIOB) ⁽³⁾,
- uwzględniając pismo z dnia 8 stycznia 2016 r. skierowane przez Komisję Gospodarczą i Monetarną PE do przewodniczącego Europejskiej Rady ds. Ryzyka Systemowego (ERRS) dotyczące wpływu wprowadzenia MSSF 9 na stabilność finansów – wniosek w sprawie analizy oraz odpowiedź na to pismo z dnia 29 lutego 2016 r.,
- uwzględniając pismo z dnia 16 czerwca 2016 r. skierowane przez Komisję Gospodarczą i Monetarną PE do komisarza do spraw stabilności finansowej, usług finansowych i unii rynków kapitałowych, dotyczące zatwierdzenia MSSF 9 oraz odpowiedź na to pismo z dnia 15 lipca 2016 r.,
- uwzględniając badania Komisji Gospodarczej i Monetarnej PE dotyczące MSSF 9 [„IFRS Endorsement Criteria in Relation to IFRS 9” („Kryteria zatwierdzenia MSSF w odniesieniu do MSSF 9”), „The Significance of IFRS 9 for Financial Stability and Supervisory Rules” („Znaczenie MSSF 9 dla stabilności finansowej oraz zasad nadzoru”), „Impairments of Greek Government Bonds under IAS 39 and IFRS 9: A Case Study” („Utrata wartości greckich obligacji rządowych

⁽¹⁾ Dz.U. L 243 z 11.9.2002, s. 1.

⁽²⁾ <http://www.efrag.org/Assets/Download?assetUrl=%2Fsites%2Fwebpublishing%2FsiteAssets%2FEndorsement%2520Advice%2520on%2520IFRS%25209.pdf>.

⁽³⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2016)0248.

Czwartek, 6 października 2016 r.

w świetle MSR 39 oraz MSSF 9: studium przypadku”) oraz „Expected-Loss-Based Accounting for the Impairment of Financial Instruments: the FASB and IASB IFRS 9 Approaches” („Rachunkowość w oparciu o spodziewane straty a utrata wartości instrumentów finansowych: podejście do MSSF 9 prezentowane przez FASB oraz RMSR”)],

- uwzględniając pytanie do Komisji dotyczące Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej: MSSF 9 (O-000115/2016 – B8-0721/2016),
 - uwzględniając projekt rezolucji Komisji Gospodarczej i Monetarnej,
 - uwzględniając art. 128 ust. 5 i art. 123 ust. 2 Regulaminu,
- A. mając na uwadze, że globalny kryzys finansowy spowodował, że grupa G20 oraz UE zainteresowały się rolą Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej (MSSF), zwłaszcza przepisów dotyczących uznawania strat poniesionych w systemie bankowym, w zapewnianiu stabilności finansowej i wzrostu; mając na uwadze, że w sprawozdaniu G20 oraz w sprawozdaniu de Larosièrè’a uwypuklono główne problemy dotyczące standardów rachunkowości przed kryzysem, obejmujące procykliczność związaną z zasadą wyceny według wartości rynkowej oraz uznawania zysków i strat, niedoszacowanie akumulacji ryzyka podczas cyklicznych okresów koniunktury oraz brak wspólnych i przejrzystych metod wyceny aktywów niepiętnych i aktywów o obniżonej jakości;
- B. mając na uwadze, że Rada Międzynarodowych Standardów Rachunkowości opublikowała MSSF 9 „Instrumenty finansowe” jako kluczową odpowiedź na niektóre aspekty kryzysu finansowego oraz na jego wpływ na sektor bankowy; mając na uwadze, że MSSF 9 wejdzie w życie w dniu 1 stycznia 2018 r. i zastąpi MSR 39;
- C. mając na uwadze, że EFRAG wydała pozytywną opinię dotyczącą zatwierdzenia MSSF 9 zawierającą szereg spostrzeżeń dotyczących stosowania wartości godziwej w skrajnych warunkach rynkowych, braku podstawy koncepcyjnej w odniesieniu do podejścia do tworzenia rezerw z tytułu strat dwunastomiesięcznych i niezadawalających postanowień dotyczących inwestycji długoterminowych; mając na uwadze, że ze względu na różne daty wejścia w życie MSSF 9 oraz przyszłego standardu ubezpieczeń MSSF 17 w opinii wyrażono zastrzeżenia dotyczące możliwości stosowania tego standardu w odniesieniu do sektora ubezpieczeń;
- D. mając na uwadze, że brak ilościowej oceny skutków w tym zakresie potęguje kontrowersje dotyczące wpływu księgowania według wartości godziwej na inwestycje długoterminowe i składnia do debaty na ten temat;
- E. mając na uwadze, że uznanie niezrealizowanych zysków w ramach księgowania według wartości godziwej może być postrzegane jako naruszenie dyrektywy o utrzymaniu kapitału oraz dyrektywy o rachunkowości; mając na uwadze, że Komisja porównuje obecnie praktyki stosowane w państwach członkowskich w zakresie wypłaty dywidend;
- F. mając na uwadze, że zasada ostrożności musi stanowić istotną zasadę przewodnią w przypadku każdego standardu rachunkowości;
- G. mając na uwadze, że nowy standard wydaje się co najmniej tak samo skomplikowany jak poprzedzający go MSR 39; mając na uwadze, że początkowym celem było ograniczenie stopnia złożoności;
- H. mając na uwadze, że przyszedł nowy standard w zakresie ubezpieczeń MSSF 17, który zastąpi MSSF 4, prawdopodobnie wejdzie w życie po 2020 r.; mając na uwadze, że wyrażono niepokój z powodu niespójności terminów wejścia w życie MSSF 9 i MSSF 17; mając na uwadze, że RMSR opublikowała ostateczne zmiany do MSSF 4 we wrześniu 2016 r., oferując dwa rozwiązania do wyboru: podejście „overlay approach” lub czasowe wyłączenie na szczeblu jednostki sprawozdawczej;
- I. mając na uwadze, że Komisja Gospodarcza i Monetarna dokonała weryfikacji MSSF 9 „Instrumenty finansowe”, organizując wysłuchanie publiczne, zlecając cztery badania dotyczące MSSF 9 oraz prowadząc działalność kontrolną w komisji, a także nadzorując działalność stałego zespołu ds. MSSF;

Czwartek, 6 października 2016 r.

1. zwraca uwagę, że MSSF 9 „Instrumenty finansowe” stanowi jedną z głównych odpowiedzi RMSR na kryzys finansowy; zwraca uwagę na podejmowane obecnie wysiłki na rzecz wdrożenia;
2. przyznaje, że MSSF 9 stanowi krok naprzód w stosunku do MSR 39, ponieważ odejście od modelu pomiaru utraty wartości w oparciu o koncepcję „strat oczekiwanych” w miejsce „strat poniesionych” stanowi rozwiązanie dla problemu „zbyt małej ilości działań podejmowanych zbyt późno” w procedurze uznawania straty z tytułu pożyczek; zwraca jednak uwagę, że MSSF 9 wymaga wysokich umiejętności oceny sytuacji w procesie rachunkowości; podkreśla, że w tym zakresie widoczne są duże rozbieżności w opiniach oraz że istnieje mało konkretnych wytycznych przekazanych przez audytorów; apeluje zatem, by Europejski Urząd Nadzoru, we współpracy z Komisją oraz EFRAG, opracował wytyczne mające na celu zapobieganie wszelkim naruszeniom związanym ze swobodą uznania w zarządzaniu;
3. przypomina apele w sprawie MSSF 9 zawarte w wyżej wymienionej rezolucji z dnia 7 czerwca 2016 r., nie wyrażając jednocześnie sprzeciwu wobec rozporządzenia Komisji zmieniającego rozporządzenie (WE) nr 1126/2008 przyjmujące niektóre międzynarodowe standardy rachunkowości zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1606/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady w odniesieniu do Międzynarodowego Standardu Sprawozdawczości Finansowej 9;
4. przypomina, że podejście zakładające lepsze stanowanie prawa wymaga przeprowadzenia oceny skutków; zwraca uwagę na brak odpowiedniej ilościowej oceny skutków MSSF 9, który częściowo wynika z braku wiarygodnych danych; podkreśla potrzebę lepszego zrozumienia skutków MSSF 9 dla sektora bankowego, ogólnie dla sektora ubezpieczeń i rynków finansowych, a także dla sektora finansowego jako całości; w związku z tym ponownie podkreśla swój apel do RMSR i EFRAG o wzmocnienie ich potencjału w zakresie analizy skutków, zwłaszcza w dziedzinie makroekonomii;
5. ponownie podkreśla wniosek Komisji Gospodarczej i Monetarnej PE skierowany do ERRS w sprawie analizy wpływu wprowadzenia MSSF 9 na stabilność finansową; przypomina, że ERRS zobowiązała się odpowiedzieć na ten wniosek w 2017 r.; z zadowoleniem przyjmuje fakt, że ERRS utworzyła nową grupę zadaniową ds. MSSF 9; przypomina zalecenia Maystadta dotyczące kryterium rozszerzonego dobra publicznego, według którego standardy rachunkowości nie powinny zagrażać stabilności finansowej w UE ani utrudniać rozwoju gospodarczego UE;
6. zwraca uwagę na znaczenie dogłębnego zrozumienia wpływu MSSF 9 na inne wymogi regulacyjne; z zadowoleniem przyjmuje przeprowadzaną obecnie przez EUNB ocenę skutków MSSF 9 dla banków w UE mającą na celu lepsze zrozumienie skutków MSSF 9 dla ustawowych funduszy własnych, wpływu na inne wymogi ostrożnościowe oraz sposobu przygotowywania się przez instytucje do wprowadzenia MSSF 9; zwraca uwagę, że na ograniczeniu kapitału podstawowego Tier 1 w największym stopniu najprawdopodobniej ucierpiałyby banki stosujące metodę standardową; w związku z tym apeluje do Komisji, by przed upływem 2017 r. zaproponowała odpowiednie kroki w ramach ostrożnościowych, np. w celu uwzględnienia w rozporządzeniu w sprawie wymogów kapitałowych fazy stopniowego wdrażania, która zminimalizuje wpływ nowego modelu pomiaru utraty wartości w okresie trzyletnim lub do momentu zastosowania odpowiedniego rozwiązania międzynarodowego, a także w celu uniknięcia jakiegokolwiek nagłego nieuzasadnionego wpływu na współczynniki kapitałowe banków oraz akcję kredytową;
7. zwraca uwagę na niespójność terminów wejścia w życie MSSF 9 oraz przyszłego nowego standardu w zakresie ubezpieczeń MSSF 17; zwraca uwagę, że RMSR opublikowała zmiany do MSSF 4, rozwiązując pewne problemy, zwłaszcza w odniesieniu do możliwości skorzystania z odroczenia; domaga się, by Komisja przy wsparciu EFRAG uważnie przeanalizowała tę kwestię i rozwiązała ją w sposób zadowalający i odpowiedni, zapewniając równe warunki działania w całej UE;
8. podkreśla znaczenie długoterminowych inwestycji dla wzrostu gospodarczego; niepokoi się, że podejście księgowe w ramach MSSF 9 do pewnych instrumentów finansowych utrzymywanych bezpośrednio lub pośrednio jako inwestycje długoterminowe, zwłaszcza kapitału własnego, mogłoby być sprzeczne z ogólnym celem wspierania inwestycji długoterminowych; domaga się, by Komisja dopilnowała, aby MSSF 9 służył unijnej strategii w zakresie inwestycji długoterminowych i ograniczał procykliczność oraz zachęty do nadmiernego podejmowania ryzyka; wzywa Komisję do przedłożenia oceny najpóźniej przed końcem grudnia 2017 r.;

Czwartek, 6 października 2016 r.

9. z zadowoleniem przyjmuje obecną inicjatywę Komisji mającą na celu porównanie stosowanych w państwach członkowskich praktyk w zakresie wypłacania dywidend; domaga się, by Komisja zapewniła zgodność MSSF 9 z dyrektywą o utrzymaniu kapitału oraz dyrektywą o rachunkowości oraz by w miarę potrzeby współpracowała z RMSR, krajowymi organami ustanawiającymi standardy, a także organami ustanawiającymi standardy z państw trzecich w celu uzyskania ich wsparcia podczas dokonywania modyfikacji lub w przypadku braku takiego wsparcia wprowadzenia w prawie unijnym odpowiednich zmian;
 10. domaga się, by Komisja wspólnie z Europejskim Urzędem Nadzoru, Europejskim Bankiem Centralnym, Europejską Radą ds. Ryzyka Systemowego oraz EFRAG ściśle monitorowała wdrażanie MSSF 9 w UE, przygotowała ocenę skutków *ex post* najpóźniej do czerwca 2019 r., a także przedłożyła ją Parlamentowi Europejskiemu i działała zgodnie z jego stanowiskiem;
 11. domaga się, by RMSR dokonała przeglądu po wdrożeniu MSSF 9 w celu określenia i oceny niezamierzonych skutków standardu, zwłaszcza dla inwestycji długoterminowych;
 12. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Komisji.
-